



Natuurtoets

**Knooppunt 5 W-535-01-KR-015 en knooppunt 6
W-535-18-KR-001 Rijnlandroute**

Toetsing Wet Natuurbescherming en NNN tbv
een bestemmingsplanwijziging

projectnummer 420909
definitief revisie 00
3 mei 2018

Natuurtoets

Knooppunt 5 W-535-01-KR-015 en knooppunt 6 W-535-18-KR-001 Rijnlandroute

Toetsing Wet Natuurbescherming en NNN tbv een bestemmingsplanwijziging

projectnummer 11191-420909
documentnummer 420909-NT-01
definitief revisie 00
3 mei 2018

Auteur

A.M. Posthumus

Opdrachtgever

N.V. Nederlandse Gasunie
Postbus 444
2740 AK Waddinxveen

Colofon

Antea Group is aangesloten bij het
Netwerk Groene Bureaus



De informatie in voorliggende rapportage is (deels) afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming van BII12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

datum vrijgave
4-5-2018

beschrijving revisie 00
definitief

goedkeuring
L. van Twisk

vrijgave
A.J. Brandsma

Inhoudsopgave

Blz.

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Planvoornemen	2
1.2.1	Activiteit	2
1.3	Doel en onderzoeksvragen	2
1.4	Leeswijzer	3
2	Wettelijk kader Wet natuurbescherming	4
2.1	Algemeen	4
2.2	Soortbescherming	4
2.3	Gebiedsbescherming	5
2.3.1	Natura 2000	5
2.3.2	Natuurnetwerk Nederland	5
2.4	Procedure	6
3	Methodiek	7
3.1	Algemeen	7
3.2	Bureauonderzoek	7
3.3	Terreinbezoek	8
3.4	Effectbeoordeling en advies vervolgtraject	8
4	Resultaten	9
4.1	Gebiedsbeschrijving	9
4.2	Beschermde soorten	11
4.2.1	Resultaten bureauonderzoek	11
4.2.2	Resultaten terreinbezoek - ecologische bevindingen	12
4.2.3	Samenvatting beschermde soorten	17
4.3	Beschermde gebieden	17
5	Toetsing	19
5.1	Effectbepaling plan	19
5.2	Toetsing effect op beschermde soorten	19
5.2.1	Vogels	19
5.2.2	Zoogdieren	20
5.2.3	Amfibieën	21
5.2.4	Flora	21
5.2.5	Overige soortgroepen	22
5.2.6	Uitvoerbaarheid bestemmingsplan	23
5.3	Effecten op beschermde gebieden	24
5.3.1	Effecten op Natura 2000-gebieden	24
5.3.2	Effecten op het Natuurnetwerk Nederland (NNN)	24

Natuurtoets

Knooppunt 5 W-535-01-KR-015 en knooppunt 6 W-535-18-KR-001 Rijnlandroute
projectnummer 420909
3 mei 2018 revisie 00
N.V. Nederlandse Gasunie

**6 Bronnen****25****Bijlage 1: Wettelijk kader - Wet natuurbescherming**

Conclusies en advies

N.V. Gasunie is voornemens om te Valkenburg (Zuid-Holland) twee gastransportleidingen te verleggen in het kader van de aanleg van de Rijnlandroute. Het betreffen de leiding W-535-01-KR-015 (knooppunt 5) en de leiding W-535-18-KR-001 (knooppunt 6). Voor de aanleg van de twee nieuwe gastransportleidingen is een bestemmingsplanwijziging noodzakelijk. Het plan kan worden uitgevoerd indien de werkzaamheden niet in strijd zijn met de Wet natuurbescherming en het beleid van het Natuurnetwerk Nederland. Daarom is inzicht gewenst in de aanwezigheid van beschermde soorten en beschermde gebieden binnen de invloedssfeer van het plangebied en de effecten hierop. Dit wordt gedaan op basis van een Natuurtoets. In dit hoofdstuk is het advies gegeven dat voortkomt uit de conclusies van de uitgevoerde Natuurtoets. Tevens is aangegeven of volgens de Nederlandse natuurwetgeving vervolgstappen aan de orde zijn.

Conclusies: Beschermde gebieden

In het plangebied is geen NNN-gebied aanwezig. Er is zowel van indirecte als directe aantasting van de NNN-gebieden geen sprake. Negatieve effecten op NNN-gebied zijn uitgesloten. Op circa 1 kilometer afstand ligt het Natura 2000-gebied Meijndel & Berkheide. Hierop zijn geen effecten te verwachten. Vermestende en verzurende effecten, verdrogingseffecten of verstoring als gevolg van licht- en/of geluidstraling zijn gezien de tijdelijkheid en omvang van het voornemen niet aan de orde. Zie ook Tabel 1.

Tabel 1. Overzicht conclusies en vervolgstappen gebiedsbescherming.

	Natura 2000	NNN
Aanwezig binnen de invloedssfeer?	Ja	Nee
Effecten?	Nee	Nee
Vereiste vervolgstappen aan de orde?	Geen	Geen
Is het plan uitvoerbaar in het kader van de gebiedsbescherming?	Ja	Ja

Conclusies: Beschermde soorten

Uit de bureaustudie in combinatie met het terreinbezoek is gebleken dat (leefgebied van) de volgende in het kader van de Wet natuurbescherming beschermde soorten aanwezig zijn en/of mogelijk verwacht worden in het plangebied:

- *Algemene broedvogels (nestplaatsen);*
- *Zoogdieren – vleermuizen (mogelijk vliegroute en foerageergebied);*
- *Amfibieën – rugstreeppad (mogelijke leefgebied);*
- *Flora – bokkenorchis, dreps en glad biggenkruid (mogelijk groeiplaatsen);*
- *Overige soortgroepen – platte schijfhoren (leefgebied).*

In tabel 2 is aangegeven welke gevolgen de aanwezigheid van (het leefgebied van) deze soorten heeft voor het voorliggende plan. Aangegeven is of een nader onderzoek nodig is, of er sprake is van een overtreding van de Wet Natuurbescherming, of dit middels maatregelen voorkomen kan worden en of bij de uitvoering van het plan een ontheffing nodig is. De verwachting is dat het bestemmingsplan in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb) uitvoerbaar is aangezien een eventuele ontheffing Wnb verleend kan worden. Dit op basis van de verwachting dat de gunstige staat van instandhouding van de rugstreeppad, beschermde flora en de platte

schijfhoren niet in het geding komt, er sprake is van een geldig wettelijk belang en het plan locatie gebonden is (er zijn geen alternatieven mogelijk).

In Hoofdstuk 5 van deze Natuurtoets staat de onderbouwing voor de gegeven conclusies.

Tabel 2. Overzicht conclusies en vervolgstappen soortbescherming.

Soort (groep)	Essentieel leefgebied in plangebied?	Nader onderzoek nodig?	Is er sprake van een overtreding?	Ontheffing noodzakelijk	Vervolgstappen / soortspecifieke maatregelen
Vogels (algemene broedvogels)	Ja, nestgelegenheid in tuinbegroeiing, rietvegetatie in de oeverzones, braakliggend terrein en grasland	N.v.t.	Nee, mits soortspecifieke maatregelen worden genomen	Nee	Broedgevallen voorkomen
Zoogdieren (diverse vleermuizen)	Mogelijk vliegroute en foerageergebied	N.v.t.	Nee, naar verwachting geen essentieel leefgebied. Zorgplicht maatregelen zijn wel aan de orde	Nee	Geen verlichting schijnen op met name watergang de Grote Watering en bosschages, bomenrijen en overige watergangen.
Amfibieën (rugstreeppad)	Mogelijk leefgebied	Ja	Ja, indien de soort aanwezig is	Nog onduidelijk, te bepalen na nader onderzoek	Nader onderzoek in de periode van half april tot en met mei
Flora (bokkenorchis, dreps, glad biggenkruid)	Mogelijk groeiplaatsen	Ja	Ja, indien aantasting door werkzaamheden	Ja, indien aantasting door werkzaamheden	Nader onderzoek, afhankelijk van de soort in de periode mei - september
Overige soortgroepen (platte schijfhoren)	Ja, leefgebied in watergangen	N.v.t.	Nee, mits de watergangen niet (tijdelijk) worden gedempt	Nee, mits de watergangen niet (tijdelijk) worden gedempt	Nee, mits de watergangen niet (tijdelijk) worden gedempt

Natuurtoets

Knooppunt 5 W-535-01-KR-015 en knooppunt 6 W-535-18-KR-001 Rijnlandroute
projectnummer 420909
3 mei 2018 revisie 00
N.V. Nederlandse Gasunie

**Zorgplicht**

In de Wet natuurbescherming is een zorgplicht opgenomen. In het tekstkader in Bijlage 1 staat het wetsartikel uitgeschreven. De zorgplicht houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield/gedood of verstoord mogen worden. De initiatiefnemer/uitvoerder is verantwoordelijk voor een adequate naleving van de algemene zorgplicht tijdens de uitvoering van de werkzaamheden.

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In verband met de aanleg van het plan de Rijnlandroute op initiatief van de provincie Zuid-Holland, is N.V. Gasunie voornemens twee gastransportleidingen ten zuidoosten van Katwijk te verleggen. Om de voorgenomen ingrepen uit te kunnen voeren, moet het huidige bestemmingsplan worden gewijzigd.

Ruimtelijke plannen, zoals dergelijke bestemmingsplan, dienen te worden beoordeeld op de uitvoerbaarheid in relatie tot actuele natuurwetgeving. Er dient onderzocht te worden of het plan effect heeft op beschermde soorten of beschermde gebieden (Wet natuurbescherming; Wnb en Natuurnetwerk Nederland). Activiteiten mogen niet zonder meer plaatsvinden indien deze negatieve gevolgen hebben op beschermde natuurgebieden en/of flora en fauna. In dit kader is inzicht gewenst in de aanwezige natuurwaarden en de mogelijk daarmee samenhangende consequenties. Dit wordt gedaan op basis van een Natuurtoets. In deze rapportage zijn de resultaten van de Natuurtoets beschreven en wordt antwoord gegeven of het plan uitvoerbaar is.

In figuur 1.1 is de ligging van het plangebied weergegeven.



Figuur 1.1. Ligging van het plangebied waarbij knooppunt 5 (blauw omcirkeld) en knooppunt 6 (rood omcirkeld) zijn weergegeven. Bron: Globespotter, geraadpleegd op 6-3-2018.

1.2 Planvoornemen

1.2.1 Activiteit

In verband met de aanleg van het plan de Rijnlandroute op initiatief van de provincie Zuid-Holland, dienen als gevolg van de verbreding van de provinciale weg (N206) twee gastransportleidingen (knooppunt 5 en knooppunt 6) ten zuidoosten van Katwijk te worden verlegd.

Binnen de scope van de natuurtoets vallen alleen de locaties van de nieuwe leidingen, namelijk de in- en uittredepunten van de aan te leggen HDD boringen en de aansluitingen op de huidige leidingstrekkings. Tevens is de uitlegstrook van beide boringen meegenomen in de scope.

Knooppunt 5

De werkzaamheden bij knooppunt 5 betreffen een 340 meter lange HDD boring onder de Torenvlietslaan en de Ing. G. Tjalmaweg door. De uitlegstrook bevindt zich ten zuidwesten in het verlengde van de boorrichting. De nieuwe gasleiding zal vervolgens aangesloten worden op de bestaande leidingdelen. De oude leiding zal worden verwijderd. Het nieuwe tracé volgt grotendeels het bestaande tracé.

Knooppunt 6

De werkzaamheden bij knooppunt 6 betreffen een 325 meter lange HDD boring vanaf de Valkenhorst onder een fietspad door en vervolgens onder de Ing. G. Tjalmaweg en de Kooltuinweg door. De uitlegstrook bevindt zich ten zuidwesten in het verlengde van de boorrichting. De nieuwe gasleiding zal vervolgens aangesloten worden op de bestaande leidingdelen. De oude leiding zal worden verwijderd. Het nieuwe tracé volgt grotendeels het bestaande tracé.

De verwachting is dat de werkzaamheden aan beide tracés starten in mei 2019 en nemen circa drie maanden in beslag nemen.

1.3 Doel en onderzoeksvragen

Het doel van voorliggende Natuurtoets is het opsporen van strijdigheden van het voorgenomen plan met de beschermde soorten en beschermde gebieden (Natura 2000-gebieden en het Natuurnetwerk Nederland; NNN) en het bepalen of het plan uitvoerbaar is.

De vragen of voor de uitvoering van het bestemmingsplan een vrijstelling geldt, dan wel een ontheffing of vergunning op grond van de Wet natuurbescherming nodig is en zo ja, of deze ontheffing of vergunning kan worden verleend, komt in beginsel pas aan de orde in een procedure op grond van de Wet natuurbescherming. Echter, deze vragen zijn ook relevant voor het bestemmingsplan omdat in deze Natuurtoets wordt beoordeeld of ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan het op voorhand in redelijkheid duidelijk is dat de Wet natuurbescherming niet de uitvoerbaarheid van het plan in de weg zal staan. Het bestemmingsplan kan pas worden vastgesteld nadat uit een Natuurtoets duidelijk is geworden of voor de activiteiten die volgen uit deze vaststelling de mogelijkheid bestaat tot het verkrijgen van een ontheffing of vergunning.

De volgende onderzoeksvragen zijn van toepassing:

- Welke in het kader van de Wnb beschermde soorten (en/of vaste rust- en verblijfplaatsen) komen voor in het beïnvloedingsgebied van het plan? Vinden er als gevolg van de activiteiten die mogelijk gemaakt worden door het plan effecten plaats op deze soorten en worden daarbij verbodsbepalingen overtreden? Is het plan uitvoerbaar en zijn, zo nodig, aanvullende voorwaarden in het plan aan de orde?
- Komen in de beïnvloedingszone van het plangebied beschermde natuurgebieden (NNN en/of Natura 2000) voor? Zo ja, welke zijn dit en wat zijn de gevolgen hierop? Dienen vervolgstappen in de vorm van een compensatieplan opgesteld te worden of zijn andere vervolgstappen aan de orde?

Op bovenstaande vragen wordt in hoofdstuk 4 en 5 een antwoord gegeven (zie ook de leeswijzer).

1.4 Leeswijzer

De Natuurtoets is als volgt opgebouwd:

- De Natuurtoets begint met de belangrijkste conclusies gedestilleerd uit de resultaten van voorliggende Natuurtoets;
- Hoofdstuk 1 geeft de aanleiding van de Natuurtoets en het planvoornemen;
- Hoofdstuk 2 beschrijft beknopt het wettelijk kader;
- Hoofdstuk 3 geeft een toelichting op de methodiek van de Natuurtoets;
- Hoofdstuk 4 beschrijft het gebied en gaat in op de ecologische waarden en de beschermde soorten en gebieden in (de omgeving) van het plangebied;
- Hoofdstuk 5 toetst het plan aan de Wet natuurbescherming en het NNN.

2 Wettelijk kader Wet natuurbescherming

Dit hoofdstuk beschrijft het wettelijk kader van de soortenbescherming ([paragraaf 2.2](#)) en de gebiedsbescherming ([paragraaf 2.3](#)) relevant voor voorliggende Natuurtoets. In [paragraaf 2.4](#) wordt de vervolgpcedure aangegeven bij een overtreding van verbodsbepalingen.

2.1 Algemeen

De Wet natuurbescherming (hierna Wnb) heeft per 1 januari 2017 de Boswet, Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998 vervangen. De Wnb regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, bescherming van soorten en de bescherming van houtopstanden. In de voorliggende Natuurtoets wordt niet ingegaan op de bescherming van houtopstanden omdat deze niet aan de orde is aangezien er geen bomen worden gekapt in voorliggend plangebied.

Naast bescherming vanuit de Wnb, zijn er ook gebieden die planologisch beschermd zijn. Het betreft het 'Natuurnetwerk Nederland' (hierna NNN). De bescherming van het NNN verloopt via het ruimtelijke ordeningsrecht (Barro, bestemmingsplannen) en niet via de natuurwetgeving.

2.2 Soortbescherming

In de Wnb is soortbescherming opgedeeld in drie categorieën. Voor elke categorie gelden verschillende verbodsbepalingen die zijn vermeld in artikel 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wnb. Het gaat om de volgende drie categorieën:

1. soorten van de Vogelrichtlijn;
2. soorten van de Habitatrichtlijn, inclusief bijlage I en II uit Verdrag van Bern en bijlage I uit Verdrag van Bonn;
3. 'andere soorten' (onderdeel A 'fauna' en onderdeel B 'flora').

De verbodsbepalingen en ontheffingsgronden voor de eerste twee categorieën komen rechtstreeks uit de Vogel- en Habitatrichtlijn. De derde categorie vindt zijn oorsprong in de nationale wetgeving. Bij voorliggende toetsing wordt tevens beoordeeld of soorten met jaarrond beschermde nesten aanwezig zijn in het plangebied. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt tussen jaarrond beschermde nesten (categorie 1 t/m 4) en mogelijk jaarrond beschermde nesten (categorie 5).

Soorten van de Vogelrichtlijn

Voor Vogelrichtlijnsoorten is het verboden om in het wild levende vogels te doden of te vangen, opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen, te beschadigen, te rapen of nesten van vogels weg te nemen. Daarnaast is het verboden vogels opzettelijk te storen. Dit laatste verbod geldt niet voor een aantal vogelsoorten, indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding en het nest zelf zijn functionaliteit behoudt (zie artikel 3.1 in tekstkader in de bijlage).

Soorten van de Habitatrichtlijn

Voor soorten van artikel 3.5 (Habitatrichtlijn, Bern en Bonn) is het eveneens verboden om in het wild levende dieren en planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen, opzettelijk eieren van dieren te vernielen of te rapen. Voortplantings- of rustplaatsen mogen niet beschadigd of vernield worden. Daarnaast geldt er een verbod op om planten

behorend bij artikel 3.5 te plukken, verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen. In tegenstelling tot de Vogelrichtlijnsoorten in artikel 3.1, mogen dieren behorend bij artikel 3.5 niet opzettelijk verstoord worden, ook niet als er geen wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding. Daarbij dient opgemerkt te worden dat een aantal vogelsoorten ook vallen onder artikel 3.5 en daarom niet verstoord mogen worden (zie ook tabel E in de bijlage).

Andere soorten

Naast de Europees aangewezen beschermde flora en fauna, is er in Nederland ook een Nationale soortenlijst gemaakt die niet gedekt wordt door de Vogel- en Habitatrichtlijn, Verdrag van Bern of Verdrag van Bonn. Deze soorten zijn opgenomen in bijlage A en B van de Wnb, zie ook Bijlage 1 tabel C en D van voorliggende rapportage. Voor soorten in bijlage A geldt een verbod op opzettelijk doden of vangen van dieren, opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantings- of rustplaatsen van dieren. Voor soorten in bijlage B geldt een verbod op opzettelijk plukken, verzamelen, afsnijden, vernielen en ontwortelen van planten. In tegenstelling tot artikel 3.1 en 3.5, is verstoring van deze soorten toegestaan.

Met betrekking tot de 'andere soorten' geldt voor een deel van deze soorten een landelijke vrijstelling (zie Regeling Natuurbescherming, [Bijlage 11](#)) voor handelingen en plannen genoemd in artikel 1.3, lid 1, onderdeel a (Besluit natuurbescherming).

Indien bij het voornemen gestelde verboden in artikel 3.1, 3.5 of 3.10 worden overtreden, dient gewerkt te worden conform een gedragscode. Biedt een gedragscode geen oplossing, dan is het mogelijk om een ontheffing aan te vragen bij de provincie waarin het voornemen plaatsvindt. De grond waarop een ontheffing mogelijk is, verschilt per categorie. Zie de Bijlage voor een uitgebreide toelichting.

2.3 Gebiedsbescherming

2.3.1 Natura 2000

Natura 2000-gebieden zijn natuurgebieden van groot internationaal belang. Deze gebieden zijn aangewezen onder de Europese Habitat- en/of Vogelrichtlijn. Voor de gebieden en de daarbij aangewezen soorten en habitattypen zijn instandhoudingsdoelstellingen opgesteld. Een activiteit mag niet leiden tot significant negatieve effecten op deze doelen of tot een aantasting van de natuurlijke kenmerken. Indien op voorhand significante effecten niet uitgesloten kunnen worden dient een Passende beoordeling opgesteld te worden.

2.3.2 Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland is een stelsel van ecologisch hoogwaardige natuurgebieden; de Natura 2000-gebieden maken daar deel van uit. Naast de Natura 2000-gebieden bevat het NNN ook overige leefgebieden van soorten en – om isolatie te voorkomen – gebieden die een verbinding vormen tussen natuurgebieden. Het NNN is onderdeel van het actieve beleid om bedreigde dier- en plantensoorten in een gunstige staat van instandhouding te brengen. De natuurgebieden die behoren tot het NNN en hun functies worden planologisch beschermd, hier geldt het 'nee, tenzij'-principe. De planologische bescherming betekent in het kort dat geen nieuwe bestemmingen worden toegestaan die per saldo leiden tot een significante aantasting van de oppervlakte, de kwaliteit en de samenhang van het NNN. Hieraan wordt getoetst bij de

verlening van een omgevingsvergunning op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo).

2.4 Procedure

Als een plan een kans op negatieve effecten op enig Natura 2000-gebied heeft, dient een vergunning beschermde gebieden aangevraagd te worden. Bij een overtreding van verbodsbepalingen uit de soortbescherming dient een ontheffing beschermde soorten aangevraagd te worden bij het bevoegd gezag. Onder de Wet natuurbescherming is sprake van één rechtsdocument waarmee zowel vergunning (gebiedsbescherming) als ontheffing (soortbescherming) wordt verleend. Het bevoegd gezag is de provincie waar de activiteit (grotendeels) plaatsvindt. De aanvraag kan al dan niet gekoppeld aan de omgevingsvergunning, ingediend worden bij het gemeenteloket of rechtstreeks bij de provincie. Over de ontheffing/vergunning wordt binnen 13 weken na ontvangst beslist. Bevoegd gezag kan de beslissingstermijn eenmaal verlengen met 7 weken.

3 Methodiek

Dit hoofdstuk beschrijft de methodiek die gehanteerd wordt tijdens het bureauonderzoek ([paragraaf 3.2](#)) en gedurende het terreinbezoek ([paragraaf 3.3](#)) van voorliggende Natuurtoets. In [paragraaf 3.4](#) wordt aangeduid hoe deze gegevens leiden tot een conclusie.

3.1 Algemeen

Het onderzoek naar het voorkomen van beschermde soorten en ligging van beschermde gebieden is opgebouwd uit twee onderdelen:

1. Bureaustudie naar waarnemingen van beschermde soorten uit het (recente) verleden en ligging van beschermde gebieden in de invloedssfeer van het plan;
2. Terreinbezoek naar de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten.

3.2 Bureauonderzoek

Afbakening beschermde soorten

In het bureauonderzoek wordt specifiek gekeken naar soorten uit de Vogelrichtlijn (artikel 3.1), soorten van de Habitatrichtlijn (artikel 3.5) en 'andere' beschermde soorten (artikel 3.10). Bij vogels zal met name speciale aandacht geschonken worden aan soorten die in het plangebied een essentieel leefgebied kunnen hebben. Voorgenoemde soorten zijn in Nederland zeldzaam of hebben een Europese bescherming (Habitatrichtlijn bijlage IV-soorten, bijlage II Verdrag van Bern en bijlage I Verdrag van Bonn) en moeten worden getoetst op voorkomen en het planeffect. Treden effecten op, of worden verbodsbepalingen overtreden, dan zijn er maatregelen nodig om deze effecten te voorkomen, verzachten of te compenseren om te voldoen aan de Wnb.

Enkele soorten zijn opgenomen in de landelijke (RVO) vrijstellingen (zie tabel C en D in Bijlage 1 van dit rapport en [Bijlage 11](#) behorende bij Artikel 3.31, eerste lid, van de regeling Natuurbescherming). Deze zijn niet meegenomen in deze toetsing. Deze soorten zijn zodanig algemeen in de provincie dat de gunstige staat van instandhouding niet in het geding komt met het voorliggende plan. Wel geldt de algemene zorgplicht. Door het uitvoeren van een aantal zorgplicht gerelateerde maatregelen, wordt voldaan aan de zorgplicht en kan de gunstige staat van instandhouding worden gegarandeerd. Hierbij kan gedacht worden aan het rekening houden met de kwetsbare seizoenen van deze soorten en de manier van werken (zoals het aanhouden van vaste rijroutes en het zorgen voor vluchtmogelijkheden voor de soorten).

Bronnen

Om een beeld te krijgen van de verspreiding en (mogelijk) voorkomen van beschermde soorten in en rond het plangebied, wordt de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd. Hierbij wordt nagegaan of er in de periode 2013-2018 beschermde soorten zijn aangetroffen in of nabij het plangebied. Daarnaast worden indien relevant ook regionale bronnen en atlassen gebruikt. Aan de hand van de resultaten van de bureaustudie wordt een inschatting gemaakt of de betreffende soorten in het plangebied voor zouden kunnen komen.

Naast de bronnen met soortinformatie, is voor het bepalen van de ligging van beschermde gebieden gebruik gemaakt van de gebiedendatabase op de website van het Ministerie van EZ of

provinciale digitale atlassen. Om inzicht te krijgen in de ligging van het plangebied t.o.v. van het NNN is de provinciale website geraadpleegd.

3.3 Terreinbezoek

Naar aanleiding van de uitkomsten van voorgenoemde bureaustudie is middels een terreinbezoek bepaald in hoeverre de aanwezigheid van beschermde soorten aannemelijk gesteld kan worden op basis van aanwezig geschikt habitat. Naast directe waarnemingen kan dan aan de hand van de aangetroffen biotopen een beeld worden geschetst van de verwachte aanwezige beschermde soorten. Dit is noodzakelijk omdat enkele seizoensgebonden soorten flora en fauna mogelijk niet kunnen worden waargenomen. Aan de hand van het aangetroffen biotoop en habitatvoorkeur(en) kunnen echter wel indicaties worden gegeven van het mogelijk voorkomen van deze soorten op de locatie. Het gaat hier om een deskundigenoordeel op basis van de fysieke gesteldheid van het terrein (biotopenonderzoek). Daarnaast zijn de aangetroffen belangwekkende soorten opgetekend.

Op 19 maart 2018 is vanaf circa 11:30 uur een terreinbezoek uitgevoerd door een deskundig ecooloog van Antea Group bij onbewolkt weer met een temperatuur van circa 0 C°. Tijdens het terreinbezoek is het plangebied te voet belopen en zijn de bomen geïnspecteerd op de aanwezigheid van holen en nesten.

3.4 Effectbeoordeling en advies vervolgtraject

Aan de hand van de bevindingen uit het bureauonderzoek en de resultaten van het verkennend terreinbezoek kan worden bepaald of het plan uitvoerbaar is, of een vervolgonderzoek nodig is om beschermde soorten uit te sluiten en om te bepalen wat de effecten zijn. Tevens kan worden geadviseerd over de te volgen procedure inzake de natuurwetgeving.

4 Resultaten

In [paragraaf 4.1](#) wordt allereerst een gebiedsbeschrijving van het plangebied gegeven. Vervolgens wordt in [paragraaf 4.2](#) in gegaan op de resultaten van de in het gebied aanwezige of verwachte beschermde soorten (uiteenzetting van de resultaten van de bureaustudie en het terreinbezoek), waarna in [paragraaf 4.3](#) de ligging van gebieden beschermd in het kader van de Wet natuurbescherming en het NNN in de omgeving van het plangebied aangegeven wordt.

4.1 Gebiedsbeschrijving

Beide tracés liggen ten westen van Valkenburg (gemeente Katwijk, Zuid-Holland) en kruisen de provinciale weg N206/ Ingenieur Tjalmaweg en de Kooltuinweg/Achterweg. Het tracé van knooppunt 5 ligt deels op het voormalig militaire vliegveld Valkenburg.

Knooppunt 5

Het eerste deel van het tracé vanaf de Ingenieur Tjalmaweg (N206) in zuidwestelijke richting bestaat (ten tijde van het terreinbezoek) uit braakliggend terrein (zeer recent stonden hier kassencomplexen).

Het vliegveldterrein bestaat uit extensief onderhouden grasland (zeer kruidenrijk). Tijdens het terreinbezoek werd het terrein beheerd door middel van begrazing met schapen. Vele delen van dit extensief onderhouden grasland bestaat uit plas dras situaties. Verder zijn er veel kale (zand) vlaktes aanwezig.

De brede bermen langs N206 bestaan uit extensief onderhouden grasvegetatie.

Het deel van het tracé ten noorden van de Ingenieur Tjalmaweg (N206) bestaat uit een bouwterrein. Tijdens het terreinbezoek werden hier grondwerkzaamheden uitgevoerd. Het einde van het tracé aan de noordoostzijde bestaat uit braakliggend terrein met kruidenruigte en zaailingen van berk en wilg. Zie voor een impressie figuur 4.1.





Figuur 4.1. Impressie van het plangebied (knooppunt 5).

Knooppunt 6

Het gehele tracé vanaf de Kooltuinweg richting het zuidwesten ligt langs de Grote Wetering (ontwateringssloot). Het eerste deel van het tracé bestaat uit een tuin met intensief onderhouden gazon. Ten zuidwesten van de tuin bevindt zich een waterbassin met rondom een ruigte van kruiden. Ten zuidwesten van het waterbassin zijn kassen (glastuinbouw) aanwezig. Tussen de kassen en de watergang is een strook van circa 2 meter breed met een ruigte van kruiden en opslag van kornoelje. Ten zuidwesten van de kassen liggen een aantal weilanden met ontwateringsloten. Langs deze verschillende sloten is oevervegetatie aanwezig.

Het tracé ten noordoosten van de provinciale weg (N206) bestaat uit een fietspad met extensief onderhouden grasbermen. In de grasbermen staan diverse bomen (elzen en essen) in de halfwas fase. Langs de straat Valkenhorst staan enkele esdoorns als laanbeplanting. Zie figuur 4.2 voor een impressie.





Figuur 4.2. Impressie van het plangebied (knooppunt 6).

4.2 Beschermde soorten

4.2.1 Resultaten bureauonderzoek

Uit de recente verspreidingsinformatie blijkt dat in of nabij het plangebied in het verleden diverse beschermde soorten zijn waargenomen (binnen een straal van 2,5 kilometer). Dit betreft de beschermde soorten genoemd in Habitatrichtlijn (bijlage IV onderdeel a en b) en de niet-vrijgestelde 'andere soorten' uit bijlage I (onderdeel a en b) van de Wet natuurbescherming en de vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest. De soorten zijn weergegeven in Tabel 4.1.

Tabel 4.1. Overzicht waargenomen beschermde soorten (Habitatrichtlijn (HR), lijsten A en B behorende bij artikel 3.10) en vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest (JRB) aangegeven met een 'X', in de directe omgeving van het plangebied (2,5 kilometer, NDFF, 2013-2018).

Soortgroep	Soort	JRB	HR	A/B
Vogels met een jaarrond beschermd nest*	Boomvalk	X		
	Buizerd	X		
	Gierzwaluw	X		
	Havik	X		
	Huismus	X		
	Ooievaar	X		
	Ransuil	X		
	Sperwer	X		
Zoogdieren	Otter		X	
	Boommarter			X
	Damhert			X
	Eekhoorn			X
	Vleermuizen**		X	
Amfibieën	Boomkikker		X	
	Rugstreeppad		X	
Reptielen	Zandhagedis		X	
Insecten - Dagvlinders	Geen waarnemingen			
Insecten - Libellen	Geen waarnemingen			
Vissen	Geen waarnemingen			

Planten	Bokkenorchis			X
	Dreps			X
	Glad biggenkruid			X
Overige soortgroepen	Platte schijfhoren		X	

*Categorie 5: de afweging of er sprake is van een jaarrond beschermd nest uit categorie 5 wordt gemaakt bij de beschrijving van de resultaten van het terreinbezoek (paragraaf 4.2.2).

** Vleermuizen: Baardvleermuis, Baardvleermuis/Brandtsvleermuis, Bosvleermuis, Franjestaart, Gewone dwergvleermuis, Gewone grootoorvleermuis, Gewone/kleine/ruige dwergvleermuis, Laatvlieger, Meervleermuis, Rosse vleermuis, Ruige Dwergvleermuis en Watervleermuis.

Op basis van de verspreidingsgegevens van een soort, in combinatie met kennis van de terreingeschiktheid voor deze soorten, is vervolgens nagegaan of het plangebied een functie vervult voor (onder andere) deze soorten en of effecten aan de orde zijn. De bevindingen worden in paragraaf 4.2.2 uiteengezet.

4.2.2 Resultaten terreinbezoek - ecologische bevindingen

Aangezien het plangebied een beperkte omvang heeft, niet aansluit op grote natuur(lijke)gebieden, in een verstoorde omgeving ligt en het verspreidingsgebied van een aantal soorten niet tot aan Valkenburg loopt, zijn niet alle biotoop-kritische (sub)soortgroepen relevant. Zo zijn er onder andere op basis van het terreinbezoek geen effecten (overtredingen van verbodsbepalingen uit de Wnb) aan de orde op de beschermde (sub)soortgroepen: vissen, vlinders en libellen. Er is voor deze soort(groep)en geen essentieel leefgebied in het plangebied. Effecten zijn op voorhand uitgesloten.

De overige soortgroepen worden hierna beschreven: vogels, zoogdieren, amfibieën, reptielen, planten en overige soortgroepen.

Vogels

Soorten met jaarrond beschermd nest (categorie 1 t/m 4)

Tijdens het terreinbezoek is een overvliegende buizerd waargenomen. Overige soorten met een jaarrond beschermd nest zijn niet waargenomen. In de bomen binnen het plangebied zijn geen grote nesten aangetroffen; tevens zijn geen sporen als veren, prooi-resten of mest aangetroffen die kunnen duiden op het gebruik van de locatie door roofvogels. De aanwezigheid van nesten van vogels met een jaarrond beschermd nest is uitgesloten. De aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van de boomvalk, buizerd, havik, ooievaar en sperwer kunnen worden uitgesloten. Er zijn binnen het plangebied tevens geen gebouwen aanwezig die geschikte verblijfplaatsen bieden voor gebouwbroedende soorten met een jaarrond beschermd nest zoals uilen, huismus en gierzwaluw. Nesten van deze soorten zijn uitgesloten.

Op basis van het terreinbezoek worden overige soorten met een jaarrond beschermd nest niet verwacht.

Soorten met mogelijk een jaarrond beschermd nest (categorie 5)

Daarnaast zijn er categorie 5-vogelsoorten, waarvan de nesten alleen jaarrond zijn beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. Dit laatste is op het plangebied niet van toepassing. Er zijn geen categorie 5 soorten te verwachten die zeldzaam zijn in de omgeving of onvoldoende nestgelegenheden hebben in de omgeving. Derhalve zijn er geen zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden die jaarronde bescherming rechtvaardigen.

Algemene vogelsoorten (artikel 3.1 en 3.5)

Tijdens het terreinbezoek zijn er enkele algemene vogelsoorten waargenomen. Hieronder zijn ganzen (o.a. Canadese gans, grauwe gans), watervogels (o.a. meerkoet, diverse soorten eenden, fuut, watersnip, knobbelzwaan), zangvogels (o.a. koolmees), roofvogels (o.a. torenvalk), weidevogels (o.a. kievit, tureluur, scholekster) en akkervogels (o.a. witte kwikstaart). De begroeiing in de tuinen biedt nestgelegenheid voor diverse zangvogels. De rietvegetatie in de oeverzones van de watergangen biedt nestgelegenheid aan diverse watervogels. Het braakliggend terrein biedt in de huidige situatie nestgelegenheid aan akkervogels. Het omliggende grasland is geschikt voor diverse weidevogels. In de omgeving van het tracé is de verwachting dat algemene broedvogels tot broeden komen.

Zoogdieren

Vleermuizen

Bij het amoveren van bebouwing en het kappen van vooral oudere bomen dient te allen tijde rekening te worden gehouden met de mogelijke aanwezigheid van vleermuizen. Gebouwbewonende vleermuizen verblijven met name in spouwmuren, onder dakbetimmering, achter boeiborden of op zolders. Boombewonende vleermuizen verblijven in gaten, holen of scheuren van voornamelijk grote bomen.

Binnen de locatie komen geen gebouwen voor, waardoor verblijfplaatsen van vleermuizen op voorhand uitgesloten kunnen worden van het plangebied.

Tijdens het terreinbezoek zijn de bomen in en direct grenzend aan het plangebied gecontroleerd op de aanwezigheid van holtes. Deze zijn niet aangetroffen. Verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen kunnen op voorhand worden uitgesloten van het plangebied.

Wel zijn in de nabijheid diverse vleermuiskasten in bomen en op palen waargenomen (zie figuur 4.3). Deze vallen echter buiten (de invloedssfeer van) het plangebied.

Watergang de Grote Watering (nabij knooppunt 6) kan dienst doen als vliegroute. Watergang de Grote Watering en de bomen in het plangebied kunnen daarnaast dienen als foerageergebied.

Gevolgen van het plan op deze soorten worden in Hoofdstuk 5 behandeld.



Figuur 4.3 Impressie van de vleermuiskasten ten zuiden van de provinciale weg N206 (knooppunt 5).

Overige (land)zoogdieren

Otter

De otter leeft in oeverzones met voldoende dekking en rust van allerlei soorten stromende wateren, zoals meren, plassen, rivieren, kanalen, beken en moerassen (zoogdiervereniging.nl). In Zuid-Holland zijn vele waarnemingen van de otter bekend in de Nieuwkoopse Plassen. Er zijn slechts enkele waarnemingen van de otter bekend in de directe omgeving van het plangebied. De dichtstbijzijnde waarneming ligt op circa 1200 meter ten noordoosten van het plangebied (NDFF, geraadpleegd op 21-03-2018). Dit betreffen hoogstwaarschijnlijk migrerende individuen afkomstig van het waterrijke gebied op circa 3 km ten noordoosten van het plangebied.

Tijdens het veldbezoek is gezocht naar sporen van de otter, zoals spraints en locaties waar de otter het water in/uit gaat. Dergelijke sporen zijn niet aangetroffen. De Grote Watering grenzend aan het plangebied bij knooppunt 6 heeft geen specifieke functie voor de otter. Hooguit zullen incidenteel migrerende otters langs het plangebied trekken.

Boommarter

De boommarter leeft bij voorkeur in bossen. In Nederland komt de soort voor in verschillende typen bossen. Boommarters kiezen hun rustplaatsen vaak in boomholten, konijnen-, vossen of dassenhollen, tussen boomwortels of onder takkenbossen. Nesten zitten vaak in oude spechten- of eekhoornholten, regelmatig in inrottingsholten en soms in gebouwen die in of aan de rand van het bos staan. Boommarters maken meestal niet zelf een hol maar passen een bestaand nest aan (zoogdiervereniging.nl). Waarnemingen van de boommarter in de omgeving van het plangebied zijn met name bekend in boom-/bosrijke gebieden op grote afstand van het plangebied (NDFF, geraadpleegd op 21-03-2018). In het plangebied ontbreekt geschikt biotoop voor de boommarter door de afwezigheid van verstoringsarme bosschages en bossen. De aanwezigheid van de boommarter kan worden uitgesloten.

Damhert

Het damhert komt vooral voor in lichte loofbossen en gemengde bossen, minder vaak in uitgestrekte naaldbossen. Hij heeft een voorkeur voor oudere bossen met een dichte onderbegroeiing. Belangrijk is dat er voldoende gras is. Ook komt hij voor in randzones bij open plekken, graslanden en akkerranden en in parkachtige bosgebieden (zoogdiervereniging.nl). Waarnemingen van het damhert in de omgeving van het plangebied zijn met name bekend in boom-/bosrijke gebieden op grote afstand van het plangebied (NDFF, geraadpleegd op 21-03-2018). In het plangebied ontbreekt geschikt biotoop voor het damhert. Aanwezigheid van het damhert kan worden uitgesloten.

Eekhoorn

Eekhoorns komen voor in loofbos, naaldbos of gemengd bos maar ook in tuinen, parken en houtwallen in de buurt van bos. Mits er voldoende voedsel beschikbaar is, komen ze ook in bebouwd gebied. Hun voorkeur gaat uit naar ouder bos (naaldbomen ouder dan 20 jaar en loofbomen ouder dan 40-80 jaar) omdat daar meer voedsel en nestgelegenheid is (zoogdiervereniging.nl). Waarnemingen van de eekhoorn in de omgeving van het plangebied zijn met name bekend in boom-/bosrijke gebieden op grote afstand van het plangebied (NDFF, geraadpleegd op 21-03-2018). In het plangebied ontbreekt geschikt biotoop voor de eekhoorn. De aanwezigheid van de eekhoorn kan worden uitgesloten.

Op basis van het terreinbezoek worden overige beschermde (land)zoogdieren niet verwacht door het ontbreken van geschikt biotoop.

Amfibieën

Boomkikker

De boomkikker heeft een voorkeur voor een kleinschalig landschap, waar hij zich ophoudt in de struweelzone van bosranden, houtwallen en moerasgebieden. Vooral de zuidkant van braamstruwelen heeft de voorkeur. Voor de voortplanting dienen wateren met een goed ontwikkelde oever- en watervegetatie vlakbij te zijn. Dit zijn meestal niet te diepe poelen met een open ligging, veel zoninstraling, en vrijwel geen stroming (raron.nl). Waarnemingen van de boomkikker in de omgeving van het plangebied beperken zich tot de duinen van het nabijgelegen Natura 2000-gebied Meijndel & Berkheide ten oosten van het plangebied (NDFF, geraadpleegd op 21-03-2018). In het plangebied ontbreekt geschikt struweel voor de boomkikker. Aanwezigheid van de boomkikker kan worden uitgesloten.

Rugstreeppad

De rugstreeppad komt vooral voor in terreinen met een hoge natuurlijke of door mensen ingebrachte dynamiek. Braakliggende bouwterreinen, groeven en zand- en kleiafgravingen, (rivier)duinen en uiterwaarden vormen een ideaal leefgebied voor de rugstreeppad. Maar de rugstreeppad is ook te vinden in meer stabiele gebieden als vennen in heideterreinen en sloten in akker- en graslandgebieden. De habitat laat zich omschrijven als onbeschaduwde, laagbegroeiende terreinen. De rugstreeppad heeft een voorkeur voor in de nabijheid van losgrondige zanderige bodems gelegen snel opwarmende bodemplaatsen en ondiep (tijdelijk) water, die bij voorkeur vegetatieloos en zonder concurrentie van andere amfibieën of van waterinsecten zijn. Regenplassen en sporen van zware voertuigen waar regenwater in is blijven staan, vormen ideaal voortplantingswater (BIJ12, 2017a).

Vrijwel alle waarnemingen van de rugstreeppad zijn bekend in het Natura 2000-gebied Meijndel & Berkheide ten (zuid)westen van het plangebied. Enkele waarnemingen bevinden zich in natuurreservaat Lentevreugd, grenzend aan de oostzijde van het Natura 2000-gebied. Aan de (noord)oostzijde zijn van het plangebied en in het plangebied bij beide knooppunten zijn geen waarnemingen van de rugstreeppad bekend (NDFF, geraadpleegd op 22-03-2018). Uit veldinventarisaties uitgevoerd in 2012 (Tauw, 2014) blijkt dat roepende exemplaren van de rugstreeppad zijn waargenomen vanaf de Kooltuinweg in en nabij het plangebied.

De plas dras situaties in het extensief onderhouden grasland en de kale (zand) vlaktes ten zuiden van de N206 bij knooppunt 5 bieden op dit moment potentieel geschikt biotoop voor de rugstreeppad.

Het plangebied ten zuiden van de N206 bij knooppunt 6 bestaat uit grasland met daarin greppels gevuld met water (ten tijde van het terreinbezoek) en biedt op dit moment beperkt potentieel geschikt biotoop voor de rugstreeppad.

De aanwezigheid van de rugstreeppad is niet uit te sluiten. Gevolgen van het plan op deze soort worden in Hoofdstuk 5 behandeld.

Op basis van het terreinbezoek worden overige beschermde amfibieën niet verwacht door het ontbreken van geschikt biotoop.

Reptielen

Zandhagedis

Zandhagedissen komen voor in zandige, droge, open terreinen in heiden en duinen, respectievelijk met struikhei (*Calluna vulgaris*) en helm (*Ammophila arenaria*) als de belangrijkste structuurbepalende soorten. Zandhagedissen komen voor op droge heideterreinen, open vlakten in bossen, bosranden, wegbermen en spoordijken, vooral op zuidelijke hellingen. Overgangen van lage vegetatie naar hogere vegetatie genieten daarbij de voorkeur. In de kalkrijke duinen komen de meest zandhagedissen voor in het open duinstruweel (BIJ12, 2017b). Waarnemingen van de zandhagedis in de omgeving van het plangebied zijn met name bekend in de duinen van het nabijgelegen Natura 2000-gebied Meijndel & Berkheide (NDFF, geraadpleegd op 21-03-2018). In het plangebied ontbreken structuurovergangen van lage naar hoge vegetatie en is aan verstoring onderhevig. Het plangebied is daardoor ongeschikt als biotoop voor de zandhagedis. Aanwezigheid van de zandhagedis kan worden uitgesloten.

Op basis van het terreinbezoek worden overige beschermde reptielen niet verwacht door het ontbreken van geschikt biotoop.

Flora

Bokkenorchis, dreps en glad biggenkruid

Uit de bureaustudie komen waarnemingen van enkele beschermde planten soorten naar voren. Het gaat specifiek om bokkenorchis, dreps en glad biggenkruid. Waarnemingen van bokkenorchis en glad biggenkruid zijn met name bekend in de duinen van het nabijgelegen Natura 2000-gebied Meijndel & Berkheide. Waarnemingen van dreps in de omgeving van het plangebied zijn bekend op industrieterrein en wegbermen (NDFF, geraadpleegd op 22-03-2018). Het tracé van knooppunt 6 is ongeschikt als biotoop voor de bokkenorchis, dreps en glad biggenkruid. Het deel ten zuiden van de provinciale weg (N206) bij knooppunt 5 biedt geschikt biotoop voor deze soorten. Gezien de biotoop ter plaatse en de biotoopvoorkeur van de soorten kan de aanwezigheid van bokkenorchis, dreps en glad biggenkruid daar niet worden uitgesloten.

Gevolgen van het plan op deze soorten worden in Hoofdstuk 5 behandeld.

Op basis van het terreinbezoek worden overige beschermde flora niet verwacht door het ontbreken van geschikt biotoop.

Overige soortgroepen

Platte schijfhoren

De platte schijfhoren leeft bij voorkeur in voedselrijk stilstaand water met een begroeiing van waterplanten en heeft een afkeer van ionenrijk water. De platte schijfhoren vertoont in ons land een voorkeur voor wateren met veenbodems en leeft tussen waterplanten met drijvende bladeren zoals gele plomp en waterlelie. De kans op het voorkomen van de platte schijfhoren is klein wanneer deze planten of ondergedoken planten volledig afwezig zijn (Alterra, 2008). Waarnemingen van de platte schijfhoren zijn bekend op circa 1600 meter van knooppunt 6 in de Grote Watering (NDFF, geraadpleegd op 22-03-2018). Aanwezigheid van de platte schijfhoren kan niet worden uitgesloten.

Gevolgen van het plan op deze soort worden in Hoofdstuk 5 behandeld.

Op basis van het terreinbezoek worden overige beschermde soortgroepen niet verwacht door het ontbreken van geschikt biotoop.

4.2.3 Samenvatting beschermde soorten

Uit het terreinbezoek is gebleken dat de soorten weergegeven in tabel 4.2 en die een beschermde status hebben in de Wet natuurbescherming mogelijk voor kunnen komen in het plangebied. In hoofdstuk 5 wordt nader op deze soorten in gegaan.

Tabel 4.2 Mogelijk aanwezige beschermde soorten in het plangebied.

Soort	Beschermingsregime	Aanwezigheid	Toelichting
Algemene broedvogels	Artikel 3.1 // Artikel 3.5	Zeer waarschijnlijk	Nestgelegenheid in tuinbegroeiing, rietvegetatie in de oeverzones, braakliggend terrein en grasland
Vleermuizen	Artikel 3.5	Mogelijk	Plangebied geschikt foerageergebied en mogelijk vliegroute
Otter	Artikel 3.5	Mogelijk	Grote Watering mogelijk onderdeel van het migratiegebied
Rugstreeppad	Artikel 3.5	Mogelijk	Plangebied van knooppunt 5 en 6 bieden geschikt biotoop.
Bokkenorchis, Dreps en Glad biggenkruid	Artikel 3.10	Mogelijk	Plangebied ten zuiden van de N206 bij knooppunt 5 geschikt biotoop.
Platte schijfhoren	Artikel 3.5	Mogelijk	Grote Watering geschikt biotoop voor de platte schijfhoren

4.3 Beschermde gebieden

Natura 2000-gebieden

Het plangebied ligt niet in Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is Meijndel & Berkheide. Dit gebied is aangewezen op basis van de Habitatrichtlijn. Meijndel & Berkheide ligt op circa 1 kilometer afstand ten westen van het knooppunt 6 en op circa 1,9 kilometer afstand ten westen van knooppunt 5. Zie ook figuur 4.4.



Figuur 4.4. Ligging Natura 2000-gebieden Meijndel & Berkheide (geel) ten opzichte van knooppunt 5 (blauw omcirkeld) en knooppunt 6 (rood omcirkeld). Bron: PDOKviewer, geraadpleegd op 22-03-2018.

Natuurnetwerk Nederland

In het plangebied is geen NNN-gebied aanwezig. Het NNN-gebied ten westen van beide knooppunten betreft het Natura 2000-gebied Meijndel & Berkheide. Op circa 1700 meter ten zuiden van knooppunt 6 ligt een ecologische verbindingszone. Dezelfde ecologische verbindingszone ligt op circa 2100 meter ten zuiden van knooppunt 5. Deze verbindingszone verbindt het Natura 2000-gebied Meijndel & Berkheide met het overige NNN gebied. Zie ook figuur 4.5.



Figuur 4.5. Overzicht van NNN-gebied in de nabije omgeving van knooppunt 5 (blauw omcirkeld) en knooppunt 6 (rood omcirkeld). Bron: Kaartviewer provincie Zuid-Holland (<http://pzh.b3p.nl/viewer/app/NNN>, geraadpleegd op 22-03-2018).

5 Toetsing

In [paragraaf 5.1](#) is de effectbepaling van het plan gegeven. In [paragraaf 5.2](#) worden de werkzaamheden getoetst aan de soortenbescherming (Wnb). Indien vervolgstappen aan de orde zijn, is dit aangegeven in een tekstkader. In [paragraaf 5.3](#) wordt het plan getoetst aan het beschermingsregime van het NNN-gebied en de Wet natuurbescherming (Wnb).

5.1 Effectbepaling plan

De volgende versturende factoren treden op als gevolg van het voorgenomen plan:

- Stikstofdepositie als gevolg van inzet van materiaal.
- Verwijderen van de vegetatie bij de in- en uittredepunten van de HDD boring.
- Verlichting van het projectgebied bij de in- en uittredepunten van de HDD boring.
- Platdrukken van vegetatie in de uitlegstrook.
- Trillingen als gevolg van de boring en rijdend materieel.
- Verstoring door geluid.
- Optische verstoring.

5.2 Toetsing effect op beschermde soorten

In deze paragraaf wordt alleen ingegaan op de soorten die verwacht worden in het plangebied.

5.2.1 Vogels

Algemene broedvogels

Alle in gebruik zijnde nesten van vogelsoorten in Nederland zijn beschermd onder de Wet natuurbescherming (artikel 3.1 en 3.5). Met de meeste broedvogels kan echter in het algemeen relatief eenvoudig rekening worden gehouden door (kap)werkzaamheden niet uit te voeren in de broedtijd (circa maart tot en met juli¹) en indien concrete broedgevallen aanwezig zijn. Op deze wijze (en wanneer de soorten uit artikel 3.5 kunnen uitwijken naar alternatief leefgebied) zijn geen belemmeringen vanuit de Wet Natuurbescherming aan de orde.

Zo kunnen in het plangebied nesten gebouwd worden door watervogels, zangvogels, weidevogels en akkervogels in de tuinbegroeiing, rietvegetatie in de oeverzones, braakliggend terrein en grasland. Indien nesten aanwezig zijn, mogen deze tijdens de broedperiode (en wanneer deze in gebruik zijn) niet verwijderd of verstoord worden.

¹ Voor het broedseizoen wordt in het kader van de wet geen standaardperiode gehanteerd. Het broedseizoen is afhankelijk van klimatologische omstandigheden; dit houdt in dat het seizoen eerder dan wel later van start kan gaan en eerder dan wel later kan eindigen. Van belang is of er broedgevallen aanwezig zijn.

Indien het niet mogelijk is om buiten het broedseizoen om te werken (de beoogde start is voorsnog in het broedseizoen: mei 2019) dan dient voorkomen te worden dat vogels tot broeden overgaan. Dit kan bereikt worden door het plangebied (waar de werkzaamheden plaatsvinden) vóór het broedseizoen ongeschikt te maken voor (broed)vogels (verwijderen van vegetatie of aanbrengen linten/vlaggen etc.). Vervolgens dient voor voldoende (continue) verstoring te worden gezorgd tot aan de start van de werkzaamheden. Tevens dient de vegetatie kort gehouden te worden tot aan de start van de werkzaamheden.

Mocht bovenstaande niet mogelijk zijn dan dient voorafgaand aan de werkzaamheden gecontroleerd te worden op de aanwezigheid van broedvogels door een erkend ecooloog. Indien vastgesteld wordt dat sprake is van actuele broedgevallen binnen het plangebied dan worden locatiespecifieke maatregelen voorgesteld en/of wordt het plangebied niet vrijgegeven en dienen de werkzaamheden uitgesteld te worden tot nadat het nest niet meer in gebruik is.

5.2.2 Zoogdieren

Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn (artikel 3.5)

Vleermuizen

Alle vleermuissoorten zijn beschermd en staan vermeld op bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn. In het plangebied is foerageergebied aanwezig en mogelijk een vliegroute.

Naar verwachting vormen de bomen in het plangebied geen essentieel foerageergebied. Het betreft slechts enkele bomen die geen uniek groen onderdeel vormen in de omgeving van het plangebied. Er is voldoende gelegenheid om uit te wijken naar de groenvoorziening in de omgeving.

Watergang de Grote Watering vormt naar verwachting tevens geen essentieel foerageergebied. Naar verwachting wordt alleen ter hoogte van de in- en uittredepunten en de aansluitingen van de HDD-boringen verlichting gebruikt. Indien deze verlichting uitstraalt naar de watergang, wordt slechts een zeer klein deel van de watergang tijdelijk minder aantrekkelijk als foerageergebied. Er kan worden uitgeweken naar de overige delen van de watergang en omgeving die tijdens de werkzaamheden geschikt blijven als foerageergebied.

De Grote Watering kan dienst doen als vliegroute. Vleermuizen zijn gevoelig voor verlichting. Indien tijdens de werkzaamheden in de actieve periode van vleermuizen (circa april tot en met oktober) verlichting wordt gebruikt, dient deze zoveel als mogelijk te worden afgeschermd (geconcentreerd) zodat deze niet naar de omgeving (en de watergang) schijnt. Dit betekent met name dat verlichting weggedraaid moet zijn van de watergang. Er zijn dan geen negatieve effecten aanwezig op vliegroutes.

Indien (eventueel) toegepaste verlichting zodanig wordt geconcentreerd dat deze niet naar de omgeving schijnt, kan in alle redelijkheid worden gesteld dat het voorgenomen plan weinig of geen invloed zal hebben op de vleermuisactiviteiten binnen en rondom het plangebied. Voor wat betreft vleermuizen zijn er geen belemmeringen ten aanzien van de Wet Natuurbescherming.

Otter

De Grote Watering grenzend aan het plangebied bij knooppunt 6 heeft geen specifieke functie voor de otter. Hooguit zullen incidenteel migrerende otters langs het plangebied trekken. Binnen het plangebied is door de afwezigheid van geschikt biotoop en de aanwezigheid van verstoring geen essentieel leefgebied aanwezig. Effecten op de soort zijn derhalve uitgesloten. Vervolgstappen zijn niet aan de orde.

5.2.3 Amfibieën

Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn (artikel 3.5)

Rugstreeppad

De rugstreeppad valt onder de bescherming van de Habitatrichtlijn. Bij beide knooppunten is geschikt biotoop voor de rugstreeppad aanwezig.

Als gevolg van de werkzaamheden kunnen individuen (indien aanwezig in het plangebied) worden gedood en/of worden er mogelijk voortplantings- of rustplaatsen beschadigd of vernield. Dit is in overtreding met verbodsbepalingen gesteld in de Habitatrichtlijn.

Nader onderzoek naar de aanwezigheid van de rugstreeppad is noodzakelijk. Dit nader onderzoek kan plaatsvinden in de periode van half april tot en met mei.

Vervolgstappen

Nader onderzoek is noodzakelijk om de aanwezigheid van de rugstreeppad uit te kunnen sluiten. Dit nader onderzoek dient plaats te vinden in de periode van half april tot en met mei.

Indien uit het nader onderzoek blijkt dat de soort aanwezig is, dient vervolgens te worden beoordeeld of een ontheffing noodzakelijk is.

5.2.4 Flora

Beschermingsregime soorten Wet natuurbescherming (artikel 3.10)

Bokkenorchis, dreps en glad biggenkruid

Bokkenorchis, dreps en glad biggenkruid vallen onder het beschermingsregime van de Wet natuurbescherming. Het deel ten zuiden van de provinciale weg (N206) bij knooppunt 5 biedt geschikt biotoop voor deze soorten.

Als gevolg van de werkzaamheden kunnen exemplaren van deze soorten (indien aanwezig) worden vernield; ook kunnen de standplaatsen worden aangetast. Dit is in overtredingen met in de Wet natuurbescherming gestelde verboden.

Nader onderzoek naar bokkenorchis, dreps en glad biggenkruid in het bloeiseizoen is noodzakelijk om de aanwezigheid van deze soorten uit te kunnen sluiten. Het bloeiseizoen van bokkenorchis, dreps en glad biggenkruid is respectievelijk mei-juli, juni-juli en juni-september.

Vervolgstappen

Nader onderzoek is noodzakelijk om de aanwezigheid van bokkenorchis, dreps en glad biggenkruid uit te kunnen sluiten. Dit nader onderzoek dient plaats te vinden in het bloeiseizoen van de soorten. Het bloeiseizoen van bokkenorchis, dreps en glad biggenkruid is respectievelijk mei-juli, juni-juli en juni-september.

Indien uit het nader onderzoek blijkt dat één of meerdere soorten aanwezig zijn, dan zijn meerdere opties mogelijk.

Een optie is de standplaatsen van de beschermde soorten te markeren en deze te ontzien tijdens de werkzaamheden. Zodoende blijven de planten en de standplaatsen intact en worden er geen verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming overtreden.

Mocht bovenstaande optie niet mogelijk zijn en de standplaatsen worden tijdens de werkzaamheden aangetast, dan dient een ontheffing te worden aangevraagd. Een ontheffing is nodig aangezien bij aantasting verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming worden overtreden. Uit de ontheffing kunnen soortspecifieke maatregelen komen.

5.2.5 Overige soortgroepen

Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn (artikel 3.5)

Platte schijfhoren

De platte schijfhoren valt onder de bescherming van de Habitatrichtlijn en aanwezigheid in de Grote Watering (en zijsloten) kan niet worden uitgesloten. De uitlegstrook van de gastransportleiding bij knooppunt 6 kruist enkele watergangen. Indien de watergangen worden gekruist middels dragline schotten, wordt de watergang niet aangetast. Er worden dan geen verbodsbepalingen uit de Habitatrichtlijn overtreden. Er zijn dan geen vervolgstappen noodzakelijk.

Indien de watergangen (tijdelijk) worden gedempt ten behoeve van de uitlegstrook, worden er mogelijk verbodsbepalingen uit de Habitatrichtlijn overtreden. Een ontheffing is dan noodzakelijk om de watergang (tijdelijk) te kunnen dempen.

Nader onderzoek naar de aanwezigheid van de platte schijfhoren is noodzakelijk indien de watergangen (tijdelijk) worden gedempt. De meest geschikte periode om de soort waar te nemen zijn in de zomer en het najaar (juni t/m augustus), omdat de onderwatervegetatie dan uitgegroeid is en de dieren zich nog niet hebben teruggetrokken in of op de bodem (Stichting Anemoon, 2009).

Vervolgstappen

Indien de watergangen (tijdelijk) worden gedempt ten behoeve van de uitlegstrook bij het tracé van knooppunt 6, is nader onderzoek naar de platte schijfhoren noodzakelijk. Dit onderzoek kan het beste plaatsvinden in juni t/m augustus. Indien de soort aanwezig is, dient een ontheffing te worden aangevraagd. Indien de watergangen worden gekruist middels dragline schotten zijn er geen vervolgstappen noodzakelijk.

Indien uit het nader onderzoek blijkt dat de soort aanwezig is, dient een ontheffing te worden aangevraagd en zijn mogelijk soortgerichte maatregelen aan de orde.

5.2.6 Uitvoerbaarheid bestemmingsplan

De vragen of voor de uitvoering van de mogelijkheden in het bestemmingsplan een ontheffing kan worden verleend, komt in beginsel pas aan de orde in een procedure op grond van de Wet natuurbescherming. De procedure wordt meestal opgestart wanneer de plannen concreet zijn en in uitvoering gaan. Echter, deze vragen zijn ook relevant voor het bestemmingsplan omdat in deze Natuurtoets wordt beoordeeld of ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan het op voorhand in redelijkheid duidelijk is dat de Wet natuurbescherming niet de uitvoerbaarheid van het plan in de weg zal staan. Het bestemmingsplan kan pas worden vastgesteld nadat uit een Natuurtoets duidelijk is geworden of voor de activiteiten die volgen uit deze vaststelling de mogelijkheid bestaat tot het verkrijgen van een ontheffing

Afwegingskader

Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling moet aan drie criteria van de Wet natuurbescherming zijn voldaan:

1. Ten eerste mag alleen van de verbodsbepaling afgeweken worden als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is.
2. Ten tweede moet tegenover de afwijking van het verbod een in de wet genoemd belang staan. De wet geeft voor de verschillende beschermingsregimes aan wat die belangen zijn zoals volksgezondheid, openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang.
3. Tenslotte mag de ingreep geen afbreuk doen aan de staat van instandhouding van de soort.

Hieronder wordt elk criterium kort benoemd.

Het plan is locatie gebonden aangezien het een vervanging van een bestaande gastransportleiding betreft. De voorgenomen plannen hebben geen effect op de gunstige staat van instandhouding van de rugstreeppad, platte schijfhoren en beschermde flora. In de omgeving van het plangebied is voldoende alternatief leefgebied aanwezig. Voorafgaand aan de uitvoering van de plannen kunnen tijdig soortspecifieke maatregelen worden getroffen (verplaatsen van individuen naar geschikt biotoop buiten de invloedzone van het plangebied), waardoor de gunstige staat van instandhouding niet in gevaar komt.

Ook moet op het moment van aanvragen van een ontheffing kunnen worden beschikt over een geldig wettelijk belang. Geldige belangen kunnen in het geval van de voorgenomen activiteiten het best worden gezocht in de richting van 'openbare veiligheid'. De activiteiten vinden plaats in het kader van de aanleg van het project de Rijnlandroute op initiatief van de Provincie Zuid-Holland. Hierbij wordt de Ingenieur G. Tjalmaweg verbreed en wordt tevens een openbaarvervoerbaan aangelegd. De huidige gastransportleiding ligt niet diep genoeg om de uitbreiding van de provinciale weg mogelijk te maken. Indien deze niet dieper komt te liggen bestaat het risico dat de leiding knapt.

Het bovenstaande in acht genomen is de verwachting dat de ontheffing door het bevoegd gezag wordt verleend.

Mogelijk zijn de uitkomsten van het nader onderzoek al bekend voor het in procedure brengen van het bestemmingsplan. Zodoende kunnen deze worden toegevoegd aan het bestemmingsplan en is er beter inzicht in uitvoerbaarheid in het kader van de Wet natuurbescherming.

5.3 Effecten op beschermde gebieden

5.3.1 Effecten op Natura 2000-gebieden

Uit de bureaustudie blijkt dat op circa 1 kilometer afstand van knooppunt 6 en op circa 1,9 kilometer afstand van knooppunt 5 het Natura 2000-gebied Meijndel & Berkheide ligt. Het Natura 2000-gebied ligt buiten het invloedsgebied wat betreft geluid- en lichtverstoring en verdrogingseffecten. Vanwege de afstand, de tijdelijkheid en de geringe omvang van de activiteiten in het plangebied worden geen effecten van bemaling, licht of geluidsuitstraling op soorten of habitats van soorten in het Natura 2000-gebied verwacht.

Het realiseren van beide tracés zal uitgevoerd worden met de inzet van zwaar materieel. Dit gaat gepaard met emissie van stikstof. Dit kan leiden tot verzuring en vermeting van stikstofgevoelige habitattypen en/of stikstofgevoelige leefgebieden van soorten. In het Natura 2000-gebied Meijndel & Berkheide komen stikstofgevoelige habitattypen en leefgebieden van soorten voor.

Om voor een activiteit de toename van de stikstofdepositie op een stikstofgevoelig habitatype te berekenen is het rekeninstrument AERIUS Calculator verplicht gesteld. In deze rekentool kan de jaarlijkse bijdrage van een voornemen aan de stikstofdepositie op voor stikstofgevoelige habitattypen berekend worden. AERIUS Calculator berekend de bijdrage als aantal mol N/hectare/jaar.

Een dergelijke berekening is voor voorliggend project overbodig aangezien op voorhand kan worden uitgesloten dat sprake is van een bijdrage. Aangezien het voornemen maximaal 3 maanden in beslag neemt is de gemiddelde uitstoot per jaar verwaarloosbaar.

Op basis van de aard en omvang van de activiteiten in combinatie met de afstand tot het Natura 2000-gebied, kunnen effecten op enig Natura 2000-gebied als gevolg van de uitstoot van stikstof op voorhand worden uitgesloten.

5.3.2 Effecten op het Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Voor wat betreft de NNN is bij directe aantasting sprake van vervolgstappen, waaronder compensatie. Er bevindt zich geen NNN binnen het plangebied. Er is van directe aantasting van de NNN dan ook geen sprake. In de omgeving van het plangebied liggen wel NNN-gebieden. Negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van de NNN in de nabijheid van het plan kunnen worden uitgesloten. De activiteiten in het plangebied hebben geen effect op de directe omgeving van het plangebied. Vanuit dit oogpunt zijn er voor NNN geen belemmeringen.

6 Bronnen

Alterra, 2008. Profielen Habitatsoorten, Platte schijfhoren (*Anisus vorticulus*) H4056. versie 1 september 2008.

BIJ12, 2017a. Kennisdocument Rugstreeppad (*Bufo calamita*). Versie 1.0, juli 2017

BIJ12, 2017b. Kennisdocument Zandhagedis (*Lacerta agilis*). Versie 1.0, juli 2017

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde planten en dieren.

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2009. Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep. Augustus 2009.

Stichting Anemoon, 2009. Handleiding: Slakken van de Habitatrichtlijn waarnemen.

Tauw, 2014. Notitie veldinventarisaties Rijnlandroute.

Overig:

NDFF

www.ravon.nl

www.zoogdiervereniging.nl

www.verspreidingsatlas.nl

Bijlagen

Bijlage 1: Wettelijk kader - Wet natuurbescherming

Een van de doelen van de Wnb is de bescherming van inheemse flora en fauna. Vanuit deze wet is bij ruimtelijke ingrepen de initiatiefnemer verplicht op de hoogte te zijn van de mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het plangebied. Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden toegebracht aan beschermde soorten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het 'nee, tenzij' – principe). Bepaalde handelingen, waaronder ruimtelijke ingrepen, waarbij beschermde soorten in het geding zijn, zijn slechts bij uitzondering en onder voorwaarden mogelijk. Hieronder wordt uitgelegd welke verbodsbepalingen gelden, welke vrijstellingen er gelden en op welke gronden ontheffingen kunnen worden aangevraagd.

Verbodsbepalingen soortbescherming

In de Wnb is soortbescherming opgedeeld in drie categorieën. Voor elke categorie gelden verschillende verbodsbepalingen die onder andere zijn vermeld in artikel 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wnb. In het tekstkader van deze Bijlage (zie volgende pagina) staan de artikelen uitgeschreven. Het gaat om de volgende drie categorieën:

- soorten van de Vogelrichtlijn;
- soorten van de Habitatrichtlijn, inclusief bijlage I en II uit Verdrag van Bern en bijlage I uit Verdrag van Bonn;
- 'andere soorten' (onderdeel A 'fauna' en onderdeel B 'flora'), oftewel de Nationale soorten.

Voor soorten vallend onder bovenstaande beschermingsregimes geldt dat ze in principe niet (opzettelijk) gedood en verstoord mogen worden, ook verblijfplaatsen mogen niet vernietigd worden. Bij Vogelrichtlijnsoorten is opgenomen dat verstoring is toegestaan indien de verstoring niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende soort. Dit geldt echter niet voor Habitatrichtlijnsoorten, inclusief bijlage I en II Bern en bijlage I Bonn (zie Tabel A van deze Bijlage voor de vogelsoorten en Tabel B van deze bijlage voor een uiteenzetting van soorten niet zijnde vogels). Voor de 'andere soorten' geldt dat verstoring is toegestaan. Soorten die zijn opgenomen in bijlage A en B van de Wnb ('andere soorten') zijn opgenomen in tabel C en D van deze Bijlage.

Verbodsbepalingen Wet natuurbescherming artikel 3.1, 3.5 en 3.10

Artikel 3.1 Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Artikel 3.5 Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Artikel 3.10 Beschermingsregime andere soorten

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
 - c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.
2. Artikel 3.8, met uitzondering van het derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de verboden, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat, in aanvulling op de redenen, genoemd in het vijfde lid, onderdeel b, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met handelingen:
 - a. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
 - b. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;
 - c. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
 - d. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
 - e. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
 - f. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
 - g. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of
 - h. in het algemeen belang.
3. De verboden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a, en b, zijn niet van toepassing op de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.

Tabel A. Vogels die vallen onder artikel 3.5 (Bern bijlage II, Bonn bijlage I) én in Nederland broeden.

Ingekorte lijst van de vogelsoorten van de Conventie van Bern bijlage II. Deze lijst is ingekort. Opgenomen zijn: vogels die volgens de Atlas van de Nederlandse Broedvogels (Nederlandse Fauna serie deel 5 uit 2002) en de Avifauna van Limburg (uit 2006) in Nederland broeden.

Soortgroep	Nederlandse naam	Nederlandse naam	Nederlandse naam
Vogels	Appelvink	Grote bonte specht	Purperreiger
	Baardman	Grote gele kwikstaart	Putter
	Beflijster	Grote karekiet	Ransuil
	Bergeend	Grote stern	Rietgors
	Bergfluit	Grote zilverreiger	Rietzanger
	Bijeneter	Havik	Rode wouw
	Blauwborst	Heggenmus	Roerdomp
	Blauwe kiekendief	Hop	Roodborst
	Boerenwaluw	Huiswaluw	Roodborsttapuit
	Bontbekplevier	Ijsvogel	Roodhalsfuut
	Bonte strandloper	Kerkuil	Rouwkwikstaart
	Bonte vliegenvanger	Klapkester	Sijs
	Boomklever	Klein waterhoen	Slangenarend
	Boomkruiper	Kleine barmsijs	Slechtvalk
	Boompieper	Kleine bonte specht	Smelleken
	Boomvalk	Kleine karekiet	Snor
	Bosrietzanger	Kleine plevier	Sperwer
	Bosruiter	Kleine zilverreiger	Spotvogel
	Bosuul	Kleinst waterhoen	Sprinkhaanzanger
	Braamsluiper	Kluut	Steenuil
	Brandgans	Kneu	Steltkluut
	Bruine kiekendief	Koereiger	Strandplevier
	Buizerd	Koolmees	Taigaboomkruiper
	Casarca	Kortsnavelboomkruiper	Tapuit
	Cetti's zanger	Kraanvogel	Tjiftjaf
	Draaihals	Krekelzanger	Torenvalk
	Duinpieper	Kruisbek	Tuinfluit
	Dwergmeeuw	Kuifmees	Velduil
	Dwergstern	Kwak	Visarend
	Engelse kwikstaart	Kwartelkoning	Visdief
	Europese kanarie	Lepelaar	Vuurgoudhaan
	Fitis	Matkop	Wespendief
	Fluiter	Middelste bonte specht	Wielewaal
	Geelgors	Nachtegaal	Winterkoning
	Gekraagde roodstaart	Nachtzwaluw	Witbandkruisbek
	Gele kwikstaart	Noordse stern	Witte kwikstaart
	Geoorde fuut	Oehoe	Witwangstern
	Glanskop	Oeverloper	Woudaap
	Goudhaan	Oeverpieper	Zeearend
	Grasmus	Oeverwaluw	Zwarte mees
	Graspiëper	Ooievaar	Zwarte ooievaar
	Graszanger	Orpheusspotvogel	Zwarte roodstaart
	Grauwe kiekendief	Paapje	Zwarte specht
	Grauwe klauwier	Pestvogel	Zwarte stern
	Grauwe vliegenvanger	Pimpelmees	Zwarte wouw
	Griel	Poelruiter	Zwartkop
	Groene specht	Porseleinhoen	Zwartkopmeeuw
	Groenling		

Tabel B. Soorten die vallen onder artikel 3.5 (Habitatrichtlijn bijlage IV, Bern bijlage II, Bonn bijlage I).

Soortgroep	Nederlandse naam	Soortgroep	Nederlandse naam
Amfibieën	boomkikker	Zoogdieren <i>landzoogdieren</i>	hamster
	geelbuikvuurpad		otter
	heikikker		bever
	kamsalamander		hazelmuis
	knoflookpad		lynx
	rugstreeppad		noordse woelmuis
	vroedmeesterpad		wilde kat
	poelkikker		wolf
Dagvlinders	moerasparelmoervlinder	Zoogdieren <i>vleermuizen</i>	baardvleermuis
	apollovlinder		bechsteins vleermuis
	boszandoog		bosvleermuis
	donker pimpernelblauwtje		brandts vleermuis
	grote vuurvlinder		franjestart
	pimpernelblauwtje		gewone grootoorvleermuis
	tijmblauwtje		grijze grootoorvleermuis
	zilverstreephooibeestje		grote hoefijzerneus
Haften	oeveraas		grote rosse vleermuis
Kevers	brede geelrandwaterroofkever		ingekorven vleermuis
	gestreepte waterroofkever		kleine dwergvleermuis
	juchtleerkever		kleine hoefijzerneus
	vermiljoenkever		laatvlieger
Libellen	mercuurwaterjuffer		meervleermuis
	bronslibel		mopsvleermuis
	gaffellibel		noordse vleermuis
	gevlekte witsnuitlibel		rosse vleermuis
	groene glazenmaker		ruige dwergvleermuis
	noordse winterjuffer		tweekleurige vleermuis
	oostelijke witsnuitlibel		vale vleermuis
	rivierrombout		watervleermuis
	sierlijke witsnuitlibel		gewone dwergvleermuis
Nachtvlinders	teunisbloempijlstaart	Zoogdieren <i>zeezoogdieren</i>	walrus
Reptielen	Dikkopschildpad, kemp's zee-schildpad, lederschildpad, soepschildpad		Bulrug, gewone vinvis bruinvis dwergpotvis
	gladde slang		gestreepte dolfijn
	muurhagedis		gewone dolfijn
	zandhagedis		gewone spitsdolfijn
Sporenplanten	geel schorpioenmos		grijze dolfijn
	tonghaarmuts		kleine zwaardwalvis
	kleine vlotvaren		narwal
Vissen	steur		orka
	houting		tuimelaar
Weekdieren	bataafse stroommossel		witflankdolfijn, witsnuitdolfijn
	platte schijfhoren		noordse vinvis, potvis
Zaadplanten	liggende raket		butskop
	drijvende waterweegbree		dwergvinvis

Natuurtoets

Knooppunt 5 W-535-01-KR-015 en knooppunt 6 W-535-18-KR-001 Rijnlandroute
projectnummer 420909
3 mei 2018 revisie 00
N.V. Nederlandse Gasunie



	groenknolorchis		griend,
	kruipend moerasscherm		spitsdolfijn van gray
	zomerschroeforchis		witte dolfijn

Tabel C. "Overige Soorten" onderdeel A behorend bij artikel 3.10, eerste lid, onderdeel a.

Soortgroep	Nederlandse naam	Soortgroep	Nederlandse naam
Amfibieën	Alpenwatersalamander	Vissen	Beekdonderpad
	Bruine kikker*		Beekprik
	Gewone pad*		Elrits
	Kleine watersalamander*		Europese rivierkreeft
	Meerkikker*		Gestippelde alver
	Middelste groene kikker*		Grote modderkruiper
	Vinpootsalamander		Kwabaal
	Vuursalamander		
Dagvlinders	Aardbeivlinder	Zoogdieren	Aardmuis*
	Bosparemoervlinder		Boommarter
	Bruin dikkopje		Bosmuis*
	Bruine eikenpage		Bunzing**
	Donker pimpernelblauwtje		Damhert
	Duinparemoervlinder		Das
	Gentiaanblauwtje		Dwergmuis*
	Grote paremoervlinder		Dwergspitsmuis*
	Grote vos		Edelhert
	Grote vuurvlinder		Eekhoorn
	Grote weerschijnvlinder		Egel*
	Iepenpage		Eikelmuis
	Kleine heivlinder		Gewone bosspitsmuis*
	Kleine ijsvogelvlinder		Gewone zeehond
	Kommavlinder		Grote bosmuis
	Pimpernelblauwtje		Grijze zeehond
	Sleedoorpage		Haas*
	Spiegeldikkopje		Hermelijn**
	Veenbesblauwtje		Huisspitsmuis*
	Veenbesparemoervlinder		Konijn*
	Veenhooibeestje		Molmuis
	Veldparemoervlinder		Ondergrondse woelmuis*
	Zilveren maan		Ree*
Reptielen	Adder		Rosse woelmuis*
	Hazelworm		Steenmarter
	Levendbarende hagedis		Tweekleurige bosspitsmuis*
	Ringslang		Veldmuis*
Libellen	Beekkrombout		Veldspitsmuis*
	Bosbeekjuffer		Vos*
	Donkere waterjuffer		Waterspitsmuis
	Gevlekte glanslibel		Wezel**
	Gewone bronlibel		Wild zwijn
	Hoogveenglanslibel		Woelrat*
	Kempense heidelibel		Vliegend hert
	Speerwaterjuffer	Kevers	

Natuurtoets

Knooppunt 5 W-535-01-KR-015 en knooppunt 6 W-535-18-KR-001 Rijnlandroute
 projectnummer 420909
 3 mei 2018 revisie 00
 N.V. Nederlandse Gasunie



Soorten met een asterisk (*) zijn opgenomen in provinciale vrijstellingen. Soorten met een dubbele asterisk (**) zijn in alle provincies, behalve Noord-Holland en Noord-Brabant, vrijgesteld. In Limburg is daarnaast de molmuis vrijgesteld, in Friesland de steenmarter en in Noord-Brabant het wild zwijn. Voor Limburg geldt dat in bepaalde perioden van het jaar de hazelworm, levendbarende hagedis, steenmarter en de eekhoorn vrijgesteld zijn.

Tabel D. “Overige Soorten” onderdeel B behorend bij artikel 3.10, eerste lid, onderdeel c.

Soortgroep	Nederlandse naam	Nederlandse naam	Nederlandse naam
Planten	Akkerboterbloem	Groensteel	Roggelelie
	Akkerdoornzaad	Groot spiegelklokje	Rood peperboompje
	Akkerogentroost	Grote bosaardbei	Rozenkransje
	Beklierde ogentroost	Grote leeuwenklauw	Ruw pazelzaad
	Berggamander	Honingorchis	Scherpkruid
	Bergnachtorchis	Kalkboterbloem	Schubvaren
	Blaasvaren	Kalketrip	Schubzegge
	Blauw guichelheil	Karhuizeranjer	Smalle raai
	Bokkenorchis	Karwijselie	Spits havikskruid
	Bosboterbloem	Kleine ereprijs	Steenbraam
	Bosdravik	Kleine Schorseneer	Stijve wolfsmelk
	Brave hendrik	Kleine wolfsmelk	Stofzaad
	Brede wolfsmelk	Kluwenklokje	Tengere distel
	Breed wollegras	Knollathyrus	Tengere veldmuur
	Bruinrode wespenorchis	Knolspirea	Trosgamander
	Dennenorchis	Korensla	Veenbloembies
	Dreps	Kranskarwij	Vliegenorchis
	Echte gamander	Kruiptijm	Vroege ereprijs
	Franjementiaan	Lange zonnedaauw	Wilde averuit
	Geelgroene wespenorchis	Liggende ereprijs	Wilde ridderspoor
	Geplooid vrouwenmantel	Moeragamander	Wilde weit
	Getande veldsla	Muurbloem	Wolfskers
	Gevlekt zonneroosje	Naakte lathyrus	Zandwolfsmelk
	Glad biggenkruid	Naaldenkervel	Zinkviooltje
	Gladde zegge	Pijlscheefkalk	Zweedse kornoelje
	Groene nachtorchis		

Zorgplicht

In de Wet natuurbescherming is in artikel 1.11 de zorgplicht opgenomen. In het tekstkader hieronder staat het wetsartikel uitgeschreven.

Artikel 1.11

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel
 - b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
 - c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

De zorgplicht houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield/gedood of verstoord mogen worden. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren niet mogen worden uitgevoerd. Wanneer dergelijke handelingen toch uitgevoerd moeten worden, moeten maatregelen, voor zover dit in redelijkheid kan, worden genomen om de nadelige gevolgen te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Er dient bijvoorbeeld zo gewerkt te worden dat dieren kunnen ontsnappen en het kan nodig zijn om soorten te verplaatsen (bijvoorbeeld planten en amfibieën). Deze algemene zorgplicht geldt voor elke soort en elk individu in Nederland.

Vrijstellingen

Onder bepaalde voorwaarden geldt een algemene vrijstelling of een ontheffingsplicht van de verbodsbepalingen in de Wnb. Welke voorwaarden verbonden zijn aan de vrijstelling of ontheffing hangt af van de dier- of plantensoorten die voorkomen in het onderzoeksgebied en de provincie waarin de activiteit plaatsvindt. Hiertoe worden verschillende beschermingsregimes onderscheiden.

Provinciale Vrijstelling Nationale soorten ('andere soorten').

Met betrekking tot de 'andere soorten' zijn per provincie beleidsregels opgesteld waarin voor een deel van deze soorten vrijstelling is verleend. Het Rijk heeft ook een vrijstelling gemaakt voor planen die vallen onder hun bevoegdheid (planen van nationaal belang). Zoals ook te herleiden is uit de tabel (tabellen A en B), hangt het per provincie af welke soort is vrijgesteld van de verbodsbepalingen in artikel 3.10, ook de grond waarvoor een vrijstelling geldt kan ook variëren tussen provincies..

Indien de Nationale soorten niet zijn vrijgesteld en daarmee het voornemen de gestelde verboden in artikel 3.10 overtreedt, dient een ontheffing aangevraagd te worden bij de provincie waarin het voornemen plaatsvindt.

Ontheffingen

Indien een soort niet onder een vrijstelling valt of niet gewerkt kan worden volgens een gedragscode, dient er een ontheffing te worden aangevraagd. Deze moet ingediend worden bij het bevoegd gezag. Dit is de provincie waarin de activiteit plaatsvindt.

Een ontheffingsaanvraag wordt getoetst aan drie criteria:

1. Er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
2. De activiteit leidt niet tot verslechtering van de staat van instandhouding; en
3. Er is sprake van een in de wet genoemd belang.

In tabel E worden de belangen waaronder een ontheffing kan worden aangevraagd, opgesomd. Let daarbij op dat er voor Nationale soorten ('andere soorten') meer ontheffingsgronden beschikbaar zijn dan voor de beschermde soorten onder artikel 3.1 en 3.5. Indien de activiteit bestaat uit een ruimtelijke inrichting of ontwikkeling zou alleen een ontheffing afgegeven kunnen worden voor Nationale soorten. Mochten desondanks soorten uit de Vogel- en/of Habitatrichtlijn, Bern en Bonn voorkomen bij ruimtelijke ontwikkelingen, dan kunnen mitigerende maatregelen worden opgesteld. Er kan dan voor de zekerheid een ontheffing worden aangevraagd om de mitigerende maatregelen goed te keuren.

Tabel E. Ontheffingsgronden waarop een ontheffing verleend mag worden per categorie (artikel 3.1, 3.5 en 3.10).

Ontheffingsgronden		Artikel 3.1	Artikel 3.5	Artikel 3.10
		Soorten van de Vogelrichtlijn	Soorten van de Habitatrichtlijn, Bonn & Bern	Andere soorten
1	Er bestaat geen andere bevredigende oplossing	X	X	X
2	Leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding	X	X	X
3	Opsomming van: volksgezondheid en openbare veiligheid	X	X	X
	veiligheid van luchtverkeer	X	Nee	X
	ter voorkoming van schade aan gewassen, vee, bossen, visserij	X	X	X
	ter bescherming van Flora en Fauna	X	X	X
	voor onderzoek, onderwijs, uitzetten en herinvoeren van soorten / teelt	X	X	X
	dwingende reden van groot openbaar belang, met inbegrip van sociale of economische aard en met inbegrip van voor milieuwezenlijke gunstige effecten	Nee	X	X
	ruimtelijke inrichting of ontwikkeling	Nee	Nee	X
	schade en overlast, ter beperking omvang populatie, ter bestrijding van lijden en	Nee	Nee	3.10 2a-g

ziekte, bestendig beheer en onderhoud, algemeen belang			
---	--	--	--

Procedure ontheffingsaanvraag

Voor Nationale soorten ('andere soorten') welke zijn opgenomen in de provinciale vrijstellingen geldt een vrijstelling. Dit betekent dat u geen ontheffing van de Wet natuurbescherming hoeft aan te vragen, maar u wel de zorgplicht moet nakomen. Voor Nationale soorten die niet zijn vrijgesteld, dient u een ontheffing beschermde soorten aan te vragen of te werken conform een gedragscode.

Voor soorten van de Vogel- en Habitatrichtlijn, Conventie van Bern en Conventie van Bonn geldt dat als u kunt werken volgens een goedgekeurde gedragscode er een vrijstelling geldt. U hoeft geen ontheffing beschermde soorten aan te vragen, maar u moet uw activiteiten aantoonbaar uitvoeren zoals in de gedragscode staat. Tevens blijft de zorgplicht gelden. Indien u niet kunt werken volgens een gedragscode, maar u kunt maatregelen nemen om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats te garanderen (zogenoemde mitigerende maatregelen), dan hoeft u ook geen ontheffing beschermde soorten aan te vragen. Wilt u zeker weten of uw mitigerende maatregelen voldoende zijn, en er inderdaad geen ontheffing nodig is? Vraag dan een ontheffing aan om uw maatregelen goed te keuren.

Indien u geen mitigerende maatregelen kunt nemen, dan dient een ontheffing te worden aangevraagd bij het bevoegd gezag. Voor de ontheffingsaanvraag is het noodzakelijk te weten welke soorten aanwezig zijn, zodat gerichte mitigerende maatregelen kunnen worden getroffen. Het bevoegd gezag zal, indien het akkoord is met het aangeleverde stappenplan waarin de aanpak voor mitigatie beschreven wordt, een zogenoemde 'verklaring van geen bedenkingen' (vvgb) afgeven. Daarmee zegt zij in feite dat een ontheffing niet noodzakelijk is wanneer men zich bij de uitvoering houdt aan het opgestelde stappenplan.

Overgangsrecht

In het Besluit natuurbescherming is opgenomen dat de ontheffingen afgegeven onder het oude recht, gelden als ontheffingen onder de Wet natuurbescherming. Daarbij blijven dezelfde voorschriften, beperkingen en voorwaarden gelden. Dit geldt eveneens voor omgevingsvergunningen en vvgb's.

Op het tijdstip van inwerkingtreding van de Wnb zullen de onafgeronde ontheffing aanvragen, ingediend vóór inwerkingtreding, conform de nieuwe wet worden behandeld. Ontheffing aanvragen van voor de inwerkingtreding zullen worden afgehandeld door RVO. Aanvragen die later ingediend worden zullen afgehandeld worden door de provincies (of het Rijk). De gedragscodes worden verlengd tot het moment van in werking treden van de Wet natuurbescherming en de nieuwe gedragscodes definitief zijn goedgekeurd.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

De nieuwe naam voor de ecologische hoofdstructuur (EHS), het natuurnetwerk Nederland (NNN). De term EHS werd in 1990 geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan (NBP) van het toenmalige ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV). In 2013 is het natuurbeleid gedecentraliseerd naar de provincies. In hetzelfde jaar hebben de twaalf provincies met de staatssecretaris van het ministerie van EZ definitieve afspraken gemaakt in het Natuurpact. In 2014 werd de term 'EHS' vervangen door 'NNN'.

Dit beleid blijkt noodzakelijk te zijn doordat de Nederlandse natuur steeds meer onder druk staat, bijvoorbeeld door huizenbouw, aanleg van wegen en industrie. Toch leeft bij veel Nederlanders de wens om natuurgebieden in de buurt te hebben. Natuur geeft rust en biedt ruimte voor recreatie.

De overheid heeft daarom extra geld uitgetrokken om de Nederlandse natuur te beschermen en verder te ontwikkelen. Door nieuwe natuur te ontwikkelen, kunnen natuurgebieden met elkaar worden verbonden. Zo kunnen planten zich over verschillende natuurgebieden verspreiden en dieren van het ene naar het andere gebied gaan. Het totaal van al deze gebieden en de verbindingen ertussen vormt het natuurnetwerk Nederland (NNN).

Het NNN is een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. Het NNN kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur. Het NNN bestaat uit:

- bestaande natuurgebieden, reservaten, natuurontwikkelingsgebieden en zogenaamde robuuste verbindingen;
- landbouwgebieden met mogelijkheden voor agrarisch natuurbeheer (beheergebieden);
- grote wateren (zoals de kustzone van de Noordzee, het IJsselmeer en de Waddenzee).

Het NNN is een plan in uitvoering. De doelstelling van het Natuurpact is om 80.000 hectare nieuwe natuur in te richten vóór 2027.

Natura 2000-gebieden

In de Wnb zijn bepalingen vanuit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn verwerkt. De Europese richtlijnen verplichten de lidstaten gebieden aan te wijzen met speciale beschermingszones (de Natura 2000-gebieden). Het doel hiervan is om de aangewezen habitattypes en habitats van soorten in een gunstige staat van instandhouding te behouden of te herstellen.

De lidstaten moeten maatregelen treffen om de kwaliteit van deze habitats en habitats van soorten niet te laten verslechteren of te voorkomen dat er geen storende factoren optreden voor de soorten waarvoor de zones zijn aangewezen.

Voor activiteiten of plannen die schadelijk zijn voor de beschermde natuur, geldt een vergunningplicht. Hierdoor is in Nederland een zorgvuldige afweging gegarandeerd bij plannen die gevolgen kunnen hebben voor natuurgebieden. Meestal verlenen de provincies de vergunningen, maar soms doet het Ministerie van Economische Zaken dit.

Bestaand gebruik

Voor handelingen die op 31 maart 2010 bekend waren bij het gevoegd gezag en die sinds deze datum niet meer in betekenende mate zijn gewijzigd is het niet meer noodzakelijk om een vergunning aan te vragen. Deze datum kan van een later tijdstip zijn indien een Natura 2000-gebied na 31 maart 2010 is aangewezen als beschermd gebied. Zie ook artikel 2.9 lid 2.

Overgangsrecht

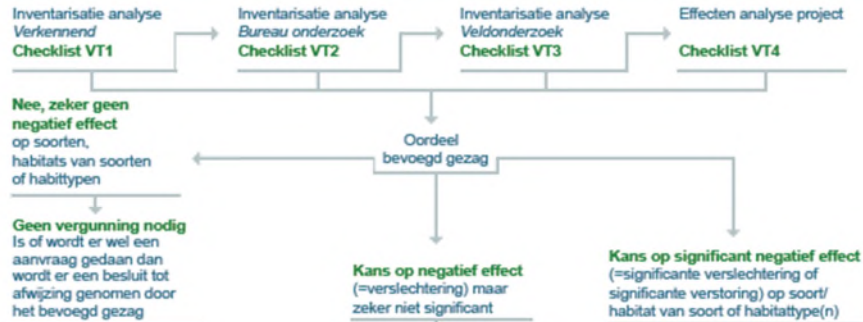
In de Wnb (artikel 9.4) is opgenomen dat de vergunningen afgegeven onder het oude recht, gelden als vergunningen onder de Wet natuurbescherming. Daarbij blijven dezelfde voorschriften gelden. Dit geldt eveneens voor omgevingsvergunningen en vvgb's.

Beschermde Natuurmonumenten hebben vanaf inwerkingtreding van de Wnb niet langer een beschermde status. Daardoor zijn deze gebieden alleen nog ruimtelijk beschermd (Barro, bestemmingsplannen).

Het volgende schema toont de vergunningprocedure in het kader van de Natuurbeschermingswet. Een Voortoets geeft aan of er wel of geen (negatieve) negatieve effecten zijn te verwachten. Zijn er geen negatieve effecten te verwachten, dan hoeft er geen vergunning beschermde gebieden aangevraagd te worden. Indien er kans is op negatieve effecten, kan een habitattoets een verdiepingsslag geven om aan te tonen hoe groot deze negatieve effecten zijn. Mocht er kans zijn op significant negatieve effecten, is het mogelijk om een ADC-toets uit te voeren. Wordt er voldaan aan de eisen, dan kan er een vergunning worden afgegeven met voorschriften en beperkingen.

VOORTOETS

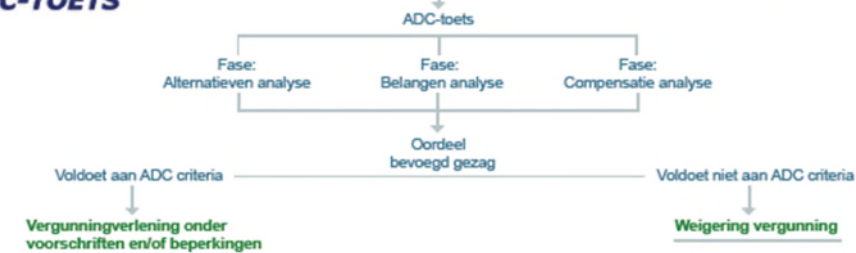
INVENTARISATIE VOORTOETS: De voortoets is niet verplicht maar wel verstandig om uit te voeren. Alle fasen VT1 t/m VT4 kunnen onderdeel zijn van de voortoets. Het kan ook zijn dat al na fase VT1 de effecten bekend zijn. Het bevoegd gezag moet die conclusie trekken.



HABITATTOETS



ADC-TOETS



Over Antea Group

Van stad tot land, van water tot lucht; de adviseurs en ingenieurs van Antea Group dragen in Nederland sinds jaar en dag bij aan onze leefomgeving. We ontwerpen bruggen en wegen, realiseren woonwijken en waterwerken. Maar we zijn ook betrokken bij thema's zoals milieu, veiligheid, assetmanagement en energie. Onder de naam Oranjewoud groeiden we uit tot een allround en onafhankelijk partner voor bedrijfsleven en overheden. Als Antea Group zetten we deze expertise ook mondiaal in. Door hoogwaardige kennis te combineren met een pragmatische aanpak maken we oplossingen haalbaar én uitvoerbaar. Doelgericht, met oog voor duurzaamheid. Op deze manier anticiperen we op de vragen van vandaag en de oplossingen van de toekomst. Al meer dan 60 jaar.

Contactgegevens

Tolhuisweg 57
8443 DV HEERENVEEN
Postbus 24
8440 AA HEERENVEEN
T.
E. leonie.vantwisk@anteagroup.com

www.anteagroup.nl

Copyright © 2017

Niets uit deze uitgave mag worden
verveelvoudigd en/of openbaar worden
gemaakt door middel van druk, fotokopie,
elektronisch of op welke wijze dan ook,
zonder schriftelijke toestemming van de
auteurs.